

[Helle Degn]

Der er brug for en ret til betalt frihed til uddannelse – det vil vi arbejde for i de forestående finanslovforhandlinger – en udvidelse af VUS-ordningen og en genforhandling af UTB-indsatsen og en voksenerhvervsuddannelsesmulighed. Det vil vi bruge vores kræfter på at få regeringen til at forstå. Hver femte dansker skal, hvis vi ikke foretager os noget, klare sig igennem 1990'erne med 7. klasses uddannelsesniveau. Den europæiske udfordring, det, at der bliver lukket op for de europæiske markeder, må vi ruste os til, ikke med våben, men med et højt alment og fagligt uddannelsesniveau.

Den gammelkommunistiske centralisme er død i Øst, men lever desværre stadig hos undervisningsministeren. Det er håbløst for os at få vores uddannelsessystem til at fungere på den måde. Centralstyret kommandoøkonomi med rammestyling og grønthøsteri skader kvaliteten i uddannelsessystemet. De unge lærere og forskere holdes ude. Det er regeringens ansvar, at man ikke her kan sikre sig år for år at få de unge forskere og nye kræfter ind i de faste stillinger i uddannelsessystemet. Når lærerne bliver for gamle, bliver den viden, man kan trække på, også forældet, og dermed bliver de kandidater, der kommer ud af uddannelsessystemet, for dårlige.

Hvis vi skal klare os globalt eller bare i den europæiske sammenhæng, må vi være kvalificeret til optagelse på ethvert universitet. Vi må være klar til at få fat i de internationale poster, i arbejde, penge og forskning. Det er udfordringen.

En del af arbejdsløsheden skyldes, at man ikke vil tage fat i det uddannelsesproblem, vi står over for. Vi mangler at se regeringens udspil. Statsministeren sagde i sin åbningstale, at han ville arbejde for, at man fik etableret 5.000 nye uddannelsespladser osv. Jamen det er jo hårdt tilkæmpede forlig, regeringens initiativer her beror på. Hvad er Det Konservative Folkepartis og Venstres egne udspil? Det tror jeg både de unge og vi andre vil glæde os til at høre.

Eva Fatum (S):

Vi har i lang tid set, hvordan det går ned ad bakke for fiskeriet. Alligevel bliver der ikke gjort noget, alligevel har man skåret egnsudviklingsstøtten væk, alligevel har man strammet bloktilskuddene til kommunerne og am-

terne. Fiskeriets problemer smitter af på store dele af befolkningen og skaber mange tragedier, mange arbejdsløse.

I lyset af forhandlingerne i Den Baltiske Fiskerikommission tyder alt på, at torskekvoten i Østersøen bliver halveret til 25.000 t i 1992. Dette vil medføre en stigning i arbejdsløsheden på Bornholm med 1.500. I et isoleret samfund som Bornholm, hvor der i forvejen er næsten 3.000 arbejdsløse, er dette en katastrofe.

Hver dag hører vi om konkurs, vi hører om betalingsstandsning. Jeg kan bare tage dagbladet Bornholmeren fra i går den 7. oktober, hvor der står, at »Ole Basse Mortensen er gået i betalingsstandsning, har haft store tab på rejfiskeri ved Canada og et fejlslagent Indonesienprojekt«. Og dette drejer sig oven i købet om en fiskeskipper, som ikke fiskede i danske farvande. Fiskeriet er i krise.

Og så kan jeg sige, at de, der undrer sig over, at de har modtaget dagbladet Bornholmeren igennem et stykke tid, skulle tage og kigge i den avis, for den beskæftiger sig nemlig med fiskeriets krise, hvis nogen skulle være i tvivl om, hvorfor de har modtaget dagbladet Bornholmeren.

Jeg vil spørge regeringen helt konkret, hvordan man vil afbøde Bornholms store arbejdsløshed, der i stor udstrækning er begrundet i fiskeriets problemer? Fiskeriministeren vil åbenbart intet gøre. Er det ikke muligt at få fiskeriministeren til her fra talerstolen at fortælle om, hvad han vil gøre for Bornholm? Mig bekendt fik en bornholmsk delegation i sidste uge kun én ting ud af et møde med fiskeriministeren, og det var en frokost.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg først sige, at jeg synes, det er strålende, at fru Helle Degn så kraftigt fremhæver betydningen af høj kvalitet i alle vore danske uddannelser, og det er naturligvis vigtigt, uanset om vi taler om de boglige eller vi taler om de faglige uddannelser; den skal være i top. Det er den i og for sig også. I hvert fald kan vi fastslå, at Danmark er det land i verden, som bruger den forholdsvis største procent af BNP på uddannelse. Jeg fremhæver det altid, når jeg taler med udenlandske investorkandidater: Vi har et flot uddannelsesniveau.

Men vi må samtidig slå fast, at det åbenbart ikke er tilstrækkeligt, og det tror jeg også vi